

LARUNBATAK

Astelehena, asteartea, asteazkena, ostegun eta ostirala igarotzeko zain egoten zen Keltze larunbatean izebaren baserrira joateko. Zergatik? Ondoren kontatuko ditudan eta kontatu gabe geldituko diren hainbat gauzengatik.

Larunbat goizetan, zabor bilketa egitera etortzen zen kamioiarekin soinuarekin esnatzen zen Keltze. Etxekoak ametsetan utzi eta Pittu, etxeko txakur txiki luze hanka motza katetik hartuta abiatzen zen izebaren baserrira. Kaletik baserrira hamabost minututan heltzen ziren eta bidean, harrizko zubia, pinudi beltza, haritz lehorra, urik gabeko iturria eta Txindoki txikia deitzen zioten aldapa igaro behar izaten zituzten. Pittuk, zazpi alditan pisa eta hiruzpalau alditan kaka egiten zuen. Keltzek zintzo-zintzo jasotzen zituen bidean uzten zituen kakamokordoak baina baserrira artekoak soilik. Txindoki txikia igaro ondoren izebaren baserri zuria agertzen zen eta hura ikusi bezain pronto, zakurrari katea kendu eta hor konpon Pitturen kaka pilak! Izebak nahi zuen lekuan libratzen uzten zion Pitturi, izebak berak ere ez zituelako oilo eta behien gorotzak jasotzen. Baserrian gorotz bakoitzak bazuen bere tokia: behiena zelaian, oiloena oilategian, txoriena adar azpitan, barraskiloarena hosto gainean eta Pitturena mandioko ate ondoan. Baserrian guztia egoten zen egon behar zuen lekuan.

Izeba Amaiaren baserriak *Kokoteraino* zuen izena eta halaxe zeukaten Amaia kaleko zenbait pertsonak. Izan ere, Tote eta Manuel jubilatutako egunero igarotzen ziren paseatzen eta izebaren baratze ondotik igarotzean, arto landareetan gora Arkimedesen kiribila bezala besarkada estuan zihoazen babarrunen lekak biltzen zituzten poltsikoak betez. Ez zituzten inoiz herriko berdura plazan ikusi baserritarren postuetan erosten, baina edozein baserritako baratzea supermerkatutzat zeukaten aurpegi luze haiek. Hilero berriz, turista malabarista galduren bat azaltzen zitzaion atarira baserria landetxea ote zen galdezka. Dirudienez, mugikorrek bilatzaileek ez dute oraindino urrutiko landa-lur miresgarrien koordinatu zehatzik. Eta hau guztia gutxi balitz, urtean behin, nazioartean zabaldua dagoen enpresaren bateko burua hurbiltzen zitzaion kontratua eskuan, baserria eta lurra erosteko eskaintza mundial batekin! Proiektuak urtero aldatzen ziren: errepidea, fabrika, bainuetxea... izebak honela esan ohi zion Keltzeri, "Kokoteraino naukate denek!" eta biek barre egiten zuten, ozen, algaraka, larrean zeuden lau behiak jateari utzi eta begira gelditzeko moduan.

Itzuli gaitezen ordea dagokigunera, larunbatetara. Keltzeren larunbat haietara.

Pittu izaten zen *Kokoteraino* heltzen zen lehena eta larunbatero bezala, bereak sentitzen zituen lurra markatzen zituen aurrena. Izeba Amaia, normalean, atariko loreak ureztatzen egoten zen ordu horietan. Halaxe zegoen, egon ere, ilea motots batean jasota eta ohiko praka bakeroak,

koadrozko alkandora eta bi poltsikodun amantala soinean. Keltzerentzat hura zen izebaren superheroi jantzia, bere izeba superkaxeraren jantzia! Horrez gain, aipatu beharra dago izeba Amaia meteorologo ere bazela eta euria noiz egingo zuen jakiteko hainbat ebidentzia zientifiko erabiltzen zituen. Horietako batzuk gogora ekarriko ditut segidan: armiarma bat agertzen bazen sukaldeko sabaian, gabean euria egingo zuen. Enarak behetik hegan egiten bazuten, hurrengo egunean euria ziur. Eta katua buztanarekin jolasten hasten bazen, euria zetorren hurrengo egunetan. Horiek ziren izebaren sasi-zientzialari ebidentziak, baina, harrigarriena, gehienetan asmatu egiten zuela!

Baserrira heldu bezain bizkor, larunbatetako erritua hasten zen. Aurrena, izebak oilategira bidaltzen zuen Keltze dozena bat arrautza biltzera. Beranduago, izebak traktorea ateratzen zuen mandiotik. Keltze atzeko partean zutik jartzen zen eta biak sorora abiatzen ziren zer edo zer landatzera. Kontatzen ari natzaizun larunbatari dagokionez, porru landareak izan ziren hautatuak. Superkaxera Amaiaren ibilgailua, hau da, traktore berdea, ez zen azken belaunaldikoa eta zaharkitutako ordenagailuen gisara izugarrizko iskanbila ateratzen zuen martxan zen bitartean. *TU-TU-TU-TU-TU-TU...* hots ozenak lagunduta heltzen ziren izeba eta Keltze munduko gaizkileak atzematera abiatzen diren superheroia eta haren laguntzaile abenturazaleak bezala. Eta fikziozko superheroi eta laguntzailea bezalaxe, lanean hasteko unea heltzen zenean, lanerako tresnak ateratzen zituzten: porru landareak eta aitzurra. Izeba hasten zen lehenik lurrean aitzurrarekin arrastoa egiten eta atzetik jarraitzen zion Keltzek porru landareak erretenean banan-banan jarritz. Honela aritu zen super-bikotea, bi dantzari garaikidek sorturiko koreografia balitz bezala, dozena landarek osatutako sei ilara egin arte.

Baratzako ekinaldia eta gero, edari isotonikoa merezia izaten zuten indarrak berreskuratzeko eta izebak limoi-ur freskoa prestatzen zion Keltzeri. Superheroien edaria. Baina indarrak berrituta, lanari ekin behar zitzaion baserrian beti zegoelako zer bait egiteko, eta izeba, superkaxera izanik, ez zen geldirik egoten. Hala ere, Keltzeri, bere laguntzaileari, atsedean hartzen uzten zion. Amaia batean eta bestean langa bat konpontzen, egurra mozten, sastrakak erretzen edo intxaurrak biltzen zebilen bitartean, Keltzek baserria eta inguruak mehatzeko denbora izaten zuen. Atariko koska batean esertzen zen eta adi-adi begiratzen zuen inguratzen zitzaion bizitza. Eguzkiarekin batera sugandilak ateratzen ziren petrileko zulotik eta euren oin handiekin bongoa joko balute bezala aritzen ziren. Inurri bizkorrek Keltzek botatako ogi zatiak hartu eta ziztu bizian alde egiten zuten hegazkina hartzeko berandu dabilena bezala. Armiarmek euren etxea patxadaz josten zuten gutxienez metroko luzera zuten sareak sortuz. Eta kurloiek berriz teilatupean sekulako iskanbila ateratzen zuten euren gela bateko habietatik. Keltze zoologo onenaren parekoa sentitzen zen une horietan, Dian Fossey amerikar zoologoa bezain bestekoa.

Larunbatetako ohikeria jarraituz, zoologia pixka bat egin ondoren zoorakeriak egiteko ordua izaten zen. Izebak larunbat eguerdi arteko lanak amaitzen zituenean Keltzeri gehien eta Pitturi

gutxien gustatzen zitzaien ekintzan parte hartzeko denbora izaten zuen, beti. Eguraldi onarekin, eta larunbat hartan eguzkiak bikain berotzen zuen, baratzea ureztatzeko hodi lodia hartu eta parean topatzen zuen guztia bustitzen zuen izebak; tartean eta gehienbat, koloretako kulerotan blai egiteko prest jartzen zen Keltze! Haiek bai presiopeko txorro erlaxagarri, analgesiko eta bizkorgarriak. Goitik behera, mela-mela eginda bukatzen zuen Keltzek eta maite zuen hura sentazioa. Maite zuen ere ondoren, itsasoan lapak harkaitzetan bezala, eguzkiak epeldutako atariko harrizko zoruan bere gorputza itsastea koloretako kuleroak sikatu arte. Aldiz, Keltze sikatzen zen bitartean, Pittu poliki-poliki hurbiltzen zen lur bustiaren gainean sabel azpia freskatzeko. Tarte horretan guztian, izeba Amaia superkaxerak baratzetik letxuga eta tomateak jaso eta entsalada prestatzen zuen. Keltzek bildutako arrautzekin patata tortilla eta bizkotxoak egiten zituen. Bazkal aurretik baserri inguruko belar zatiren bat segaz mozten zuen eta abar, eta abar.

Horrelaxe igaro zuen Keltzek larunbat fantastikoa izebaren baserrian. Ostera, larunbat guztiak amaitzen dira eta egun hartakoa ere bukatu egin zen. Horiek horrela, igandetik ostiralerako errutina hasten zen Keltzerentzat: eskolako ordutegia; etxeko lau pareten barruan egotea; asteko agenda... eta guztiaz kokoteroraino bukatzen zuen!

Egilea: petunia